

కథలెప్పుడూ ఆశాజనకంగా ఉండాలి

అశోక్

- గూడూరి సీతారాం

తెలంగాణ తొలితరం కథకుడు గూడూరి సీతారాం. స్కూలు చదువుల రోజుల్లోనే 'స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం' కథ రాశారు. మాండలికంలో రచనలు ప్రారంభించారు. 80కి పైగా కథలు, 2 నవలలు రాశారు. అనేక సంకలనాలకు సంపాదకత్వం వహించారు. సాహిత్య సంస్థలు స్థాపించారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగంలో ఇమడలేక రాజీనామా చేశారు. ఆయన కథలు రాయడం ఆపేసి సుమారు అయిదు దశాబ్దాలవుతోంది. ఎందరో గొప్ప రచయితలు, కవులకు సమకాలికుడు, సన్నిత్రుడు అయిన గూడూరి సీతారాం గారితో ఇంటర్వ్యూ ఈవారం..

సినారె గారిది మాది ఒకే ఊరు

మాది కరీంనగర్ జిల్లాలోని సిరిసిల్ల దగ్గర హనుమాజీ పేట. నేను 18 జులై 1936న పుట్టాను. వెంకటలక్ష్మి, లక్ష్మయ్య మా అమ్మానాన్నలు. నా బాల్యం చాలా బాగా గడిచింది. సి.నారాయణరెడ్డి గారిది మా ఊరే! మాకు వంద గజాల దూరంలోనే వాళ్ల ఇల్లు. మా చిన్నప్పుడు ఊర్ల బడేం లేకుండా. చదువుకోసం వేములవాడ వెళ్లాను. సిరిసిల్లలో హైస్కూల్ చదువు చదివిన. మాకు వస్త్రాల బిజినెస్ ఉండే. కూలీలతో చీరలు నేయడం, వేరే వాళ్ళకు మాల్ ఇచ్చి చీరలు అమ్మడం చేసేటోళ్లం. మాకు వ్యవసాయం కూడా ఉండేది. మేం ముగ్గురం అన్నదమ్ములం. అన్న వ్యాపారం చేస్తుండు. తమ్ముడు డాక్టర్.

నాస్తిక సంఘం స్థాపించాం

నేను చిన్నప్పుడు బ్రహ్మాండంగా అల్లరి చేసేవాడిని. ఊర్లో స్కూలు లేదు. దీంతో ఎక్కువ రోజులు ఊర్లో ఉండకపోతి. లీవులు వచ్చినప్పుడు మాత్రం పిల్లలందరం మా హనుమాజీ పేటలో ఉండేటోళ్లం. నారాయణరెడ్డి గారు నాకంటే పదేళ్ళు పెద్ద. ఆయన సెలవులకు ఊర్లోకి వస్తే మాకు సాహిత్యం

నేను ఎయిత్ క్లాస్ లనే 'స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం' అనే కథ రాసిన. అయితే దానికి ముందు నేను కవిత్యం రాసిన. సినారె 'నువ్వు కథలే రాయి. నీకు కవిత్యం సరిగా వస్తలేద'న్నారు. ఇక కథలు రాయడం మొదులు పెట్టిన.

నాలుగు భాషల్లో రచనలు

సినారె, దాశరథి 'తెలంగాణ రచయితల సంఘం' పెట్టారు. నేను దానికి జాయింట్ సెక్రటరీ. మేం సిరిసిల్లలో తెలంగాణ రచయితల సంఘానికి ఒక శాఖను ఏర్పాటు చేసినం. ఆ శాఖ తరపున రెండు పుస్తకాలు వేశాం. అందులో 'చిరుగజ్జెలు' ఇప్పుడు దొరుకడం లేదు. ఆ పుస్తకంలో వట్టికోట అశ్వారుస్వామి, సినారె, దాశరథి కవితలుండే. నేను సిరిసిల్లలో నైన్త్ చదువు తున్న రోజుల్లో 'నినాదం' అనే సావనీర్ తెచ్చాను. అందులో కూడా పెద్దవాళ్లందరూ రాశారు. హైదరాబాద్ వెళ్లి పుస్తకం ప్రింట్ చేయించకొచ్చినాం. అక్కడ ఉండే పెద్దవాళ్లందరూ సాయం చేశారు. మా హైస్కూల్ నుంచి ప్రతి సంవత్సరం వార్షిక సంచిక తెచ్చేటోళ్లం. అందులో తెలుగు, ఇంగ్లీష్, హిందీ, ఉర్దూ భాషల్లో రచనలు ఉండేవి. ఈ పనంతా నేనే చూసేవాడిని. మాకు జి.ఆర్.నరసయ్య అని హెడ్మాస్టర్ ఉండేవాడు. ఆయన 92 ఏళ్లు జీవించిండు. ఆయన ఏ స్కూల్లో పని చేస్తే అక్కడ ఒక పత్రిక తేవాలి. పిల్లలకు కనీసం సెవెన్త్ క్లాస్ నుంచి సాహిత్యం ఉండాలని ఆయన నమ్మకం. వార్షిక సంచిక బాధ్యతంతా ఆయన నాకు అప్పగించాడు.

చదువులో వెనకబడ్డాను

మా హైస్కూల్లో సాహిత్యం, ఆటలు, అల్లరి చిల్లరి అని మూడు సెక్షన్లు ఉండేవి. నేను సాహిత్యం సెక్షన్లు. సాహిత్యం మీద ఆసక్తి ఎక్కువ కావడంతో చదువులో వెనకబడ్డాను. హెచ్.ఎస్.సి. సెకండ్ క్లాస్ లో పాసయ్యెను. 1956లో హైదరాబాద్ లోని నిజాం కాలేజీలో పి.యు.సిలో చేరా. అక్కడే బి.ఎ. వరకు చదివిన. నిజాం కాలేజీలో చదువుకునే రోజుల్లో నేను, సినారె గారు చిక్కడపల్లిలో ఒకే రూములో ఉండేవాళ్లం. అయితే ఆయన లెక్చరరు, నేను స్టూడెంటు. ఇద్దరం కలిసి మా రూము దగ్గర రిక్షా ఎక్కేది. నిజాం కాలేజీ గేటు దాకా వచ్చేది. నేను గేటు ఇవతలనే దిగిపోయేది. ఆయన రిక్షాలో లోపలకు పోయేది. మేం ఇద్దరం ఎక్కడకు పోయినా కలిసి పోయేది.

కత్తి గాయాలయినయి

దీపక్ మహల్ పక్కనే కేశవరెడ్డి మెమోరియల్ హైస్కూల్ ఉండేది. దాంట్లో రూముల్లో పల్లా దుర్గయ్య, వట్టికోట అశ్వారు స్వామి, దాశరథి, బిరుదురాజు రామరాజు ఉండేటోళ్లు. నేను, సినారెగారు రోజూ కాలేజీ అయి పోగానే సాయంత్రం అక్కడకు పోయేటోళ్లం. ముందుగా అశ్వారు స్వామి దర్శనం. ఆయన దగ్గర రూముల అన్నీ పుస్తకాలే. ఆయన బాగా చెప్తుండే. 'మీరు తిని తిరుగుతుండ్రు. మేం ఎన్ని బాదలు పన్నెమో. నాకు రజాకార్ల గొడవల్లో కత్తి గాయాలయినయి. చూడండి' అని భుజం చూపించాడు. తర్వాత దాశరథిని కలిసేవాళ్లం. ఇంకోవైపున డి. రామలింగం గూడా వచ్చేది. ఆయన మంచి సాహిత్య విమర్శకుడు. నిజాం కాలేజీలో చదువు కునే రోజుల్లో చాలామందితో సాహిత్య సంబంధం ఏర్పడింది.

జీవితంలో ఒడిదుడుకులు లేవు

1962ల కౌసల్యతో నాకు పెళ్లయింది. మాకు ఇద్దరమ్మాయిలు. ఇద్దరు కొడుకులు. అందరూ స్థిరపడ్డారు. నా రచనలకు సంబంధించి మా ఇంట్లో ప్రోత్సాహంగానీ, అడ్డంకులు గానీ లేవు. రాసుకుంటే వద్దనేది లేదు. రాయకపోతే రాయమనేది లేదు. జీవితంలో మాకు ఎలాంటి ఒడిదుడుకులు లేవు.

తప్ప వేరే మాటలు ఉండేవి కాదు. మేం రోజు మాట్లాడుకునేటోళ్లం. ఒకరు కవిత్యం రాయాలి. ఒకరు కథ రాయాలి. ఒకరు జానపద సాహిత్యం సేకరించాలి. నారాయణరెడ్డిగారు కవిత్యం రాస్తే, నేను సురమౌళి కథలు రాసేటోళ్లం. మిద్దిరాములు జానపద గేయాలు సేకరించేటోడు. అందరం కలిసి మేము చదువుకుంటున్న వేములవాడలో 'నాస్తిక సంఘం' స్థాపించాం. సురమౌళి దీనికి ఆద్యుడు. ఆయనతో పాటు పదిరవై మంది కలిసి మీటింగులు పెట్టేవాళ్లం. నిజానికి అక్కడంతా బ్రాహ్మణులుండేవారు. వైదిక సంప్రదాయం. అయితే ఎలా జరిగిందో ఏమో కానీ, మేము నాస్తిక సంఘం పెట్టాం. నారాయణరెడ్డి నాటకం రాసేది. మేం ఊర్లలో ఏసేది.

కవిత్యం రాయడం వస్తలేదన్నరు

మేం హైస్కూల్లో చదువుకుంటున్న రోజుల్లనే సురమౌళి సంపాదకత్వంల 'విద్యోదయ' అనే 20 పేజీల లిఖిత పత్రిక నడిపినం. మా హనుమాజీ పేటకు ఇటొక వాగు, అటొక వాగు. ఆ వాగులు చుట్టూ వచ్చి మా ఊరు ద్వీపకల్పంలా ఉండేది. మేం రోజూ సాయంత్రం వాగు ఒడ్డున కలిసేది. ఆడి కొచ్చేటోళ్లు కవిత్యం రాసిండ్రు, కథలు రాసిండ్రు, గేయాలు సేకరించిండ్రు. మేమందరం అక్కడ రెండుగంటలు, మూడు గంటలు డిస్కషన్ చేసేటోళ్లం. సెలవుల్లో రోజూ గోష్టి జరిగేది. దీంతో సాహిత్యం మీద ఇంట్రస్ట్ ఏర్పడింది.

అయితే సిరిసిల్లలో మేం బాల్యంలో గడిపిన సాహిత్య జీవనం నాకు ఇప్పటికీ చాలా ఆనందం కలిగించే విషయం.

అంతా రాజకీయమే!

గణాంక శాఖలో పి.ఎ.గా ఉద్యోగం వచ్చింది. అప్పట్లో 'బ్లాక్ ఆఫీస్'లు ఉండేవి. అందులో పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో ఉద్యోగం. అక్కడ అన్ని శాఖల ఆఫీసర్లు ఉండేవాళ్లు. మండలాధ్యక్షుడు బ్లాక్ ప్రెసిడెంట్. అక్కడ అంతా రాజకీయమే! ఆ ఉద్యోగం చేసినన్ని రోజులు నా సాహిత్య జీవితం మర్చిపోయా. ఆఫీసులో కూడా పెద్ద పనేం ఉండదు. అయితే రాజకీయనాయకుల పనులు ఎక్కువ చేయాల్సి ఉండేది. అప్పట్లో ఎరువులకు మంచి డిమాండ్ ఉండేది. ఎరువులు అగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్లు ఇవ్వాలి. ఆపని మా ప్రెసిడెంట్ నాకు చెప్పిండు. ఉద్యోగంలో రోజూ ఆ సర్పంచులు, వాళ్ల మనుషులు.. రోజూ ఇదే గోల. ఇక నేను ఏ ఊర్లో ఉద్యోగం చేస్తే అక్కడే ఫ్యామిలీతో ఉండేవాడిని. వేముల వాడలో ఫ్యామిలీ పెట్టాను. వారంలో ఏడు రోజులూ అక్కడే ఉంటాను కదా, ఎరువుల కోసం ఇతర పనుల కోసం వచ్చేవాళ్లతో నాకు క్షణం తీరిక ఉండేది కాదు.

ఉద్యోగం కూడా పోయింది

మా మండలాధ్యక్షుడు ఎలక్షన్లో నిలబడ్డాడు. నేను ఆయన వెంట ప్రచారం కోసం పోయా. ఆయన ఓడిపోయాడు. ఎలక్షన్లో ఆయన వెంట తిరిగినందుకు నా ఉద్యోగం కూడా పోయింది. 16 సంవత్సరాలు చేసిన. పెన్షన్ కూడ తీసుకోలే. మాకు ఇంట్లో వస్త్ర వ్యాపారం ఉండేది. కొన్నాళ్లు వస్త్ర వ్యాపారం నడిపిన. బాగనే ఉండేదని నేను ఉండాలి. మళ్లీ సాహిత్య రంగంలోకి వచ్చిన. 'మానేరు రచయితల సంఘం' స్థాపించాం. దానికి పత్తిపాక మోహన్ కార్యదర్శి, నేను అధ్యక్షుడు. ఈ సంఘాన్ని సాహిత్యానికి సేవ చేయాలనే పెట్టినం. ఈ సంఘం తరపున స్థానికులవి 30, 35 పుస్తకాలు ప్రచురించాం. మా సంస్థ కేవలం సాహిత్యానికే సంబంధించినది. కళాకారులకోసం రుద్ర రవి అనే అతను 'కళాసాగర్ సిరిసిల్ల' ఏర్పాటు చేసిండు. దీని ద్వారా కూడా అనేక మంది కళాకారులను సన్మానం చేసినం.

రచనలు అటకమీద పడేసిన

నేను సుమారు 70, 80 కథలు రాసిన. నవలలు రాసిన. అవన్నీ అప్పట్లో పత్రికల్లో వచ్చినాయి. నా కథలు, నవలలు, పుస్తకాలు కొన్ని సిరిసిల్లలో మా ఇంట్లో అటకమీద పడేసిన. ఇక వాటిని విప్పలా. ఉద్యోగరీత్యా ఇల్లు మారుతుండటంతో నా రచనలు జాగ్రత్త చేసుకోలే. 15, 16 కథలు మాత్రమే దొరికాయంతే!

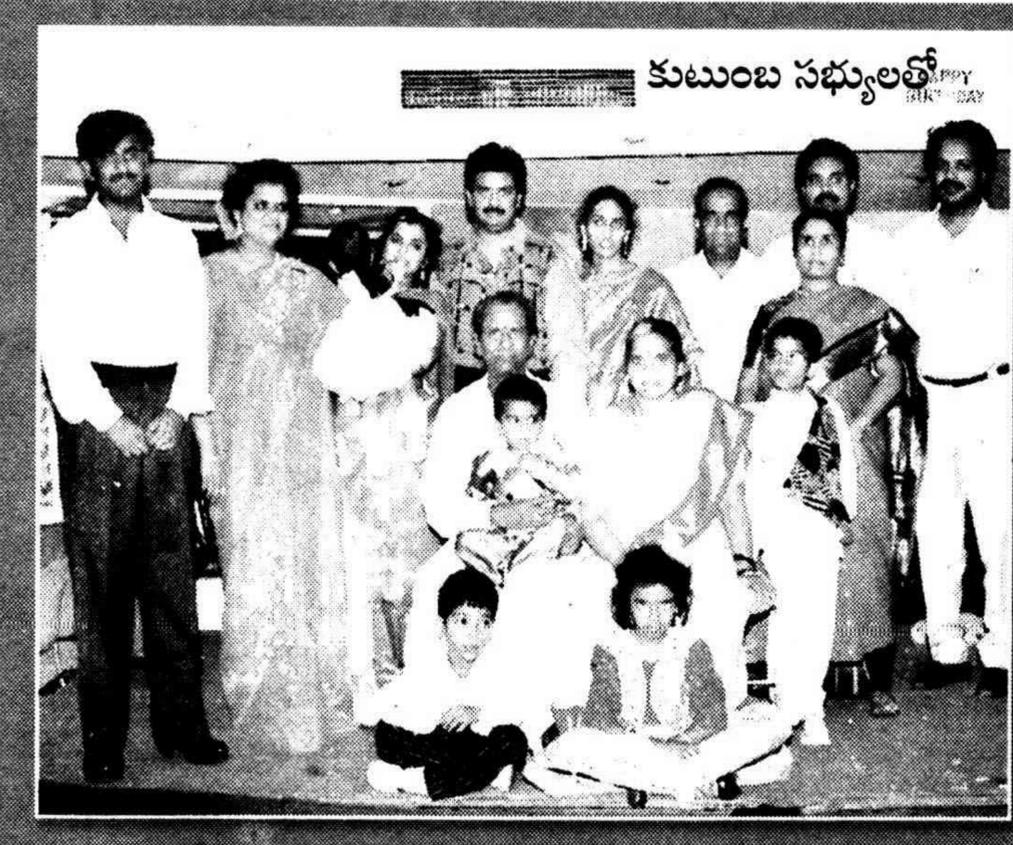
80 పేజీలతో వార్షిక సంచిక

హైదరాబాద్ నిజాం కాలేజీలో చదువుకునే రోజుల్లో పేపర్లు చదవడం, తిరగడం. ఇదేపని. నిజాం కాలేజీలో వార్షిక సంచికలు 'విద్యార్థి' పేరుతో తెచ్చేవారు. దానికి రెండేళ్లు నేను సంపాదకుణ్ణి. సినారెకు పెళ్ళయింది. ఫ్యామిలీ పెట్టిండు. కొన్నినాళ్లు నేను రెడ్డి హాస్టల్లో జాయిన్ అయిన. ఆ హాస్టల్లో వార్షిక సంచిక తెచ్చేటోళ్లు. నేను హాస్టల్లో చేరినంక 80 పేజీలతో వార్షిక సంచిక పెద్దది తెచ్చిన. అందులో దాశరథి, అశ్వారుస్వామి, సినారె లాంటి పెద్దపెద్దవాళ్ల రచనలున్నాయి. ఆ పత్రిక ఇప్పుడు దొరకడం లేదు. నా

నచ్చినవి	
కథకుడు	: బి.ఎస్.రాములు
నవల	: చివరకు మిగిలింది (బుచ్చిబాబు)
కవి	: సినారె
పాట	: యాడతానున్నాడో బావా (మల్లీశ్వరి)
గాయని	: సుశీల
గాయకుడు	: ఘంటసాల
సినిమా	: మల్లీశ్వరి (ఎన్టీఆర్-భానుమతి)
నటి	: అంజలి
నటుడు	: గుమ్మడి
వ్యక్తి	: పత్తిపాక మోహన్
పంట	: చికెన్ బిర్యాని

దగ్గర కూడా లేదు. సినారె సిద్ధాంత గ్రంథాన్ని నేను చేత్తో రాశా

సినారెగారి భార్య చనిపోయినప్పుడు చాలా బాధ కలిగింది. వాళ్లకు నలుగురూ ఆడపిల్లలే! వాళ్లందరికీ పెళ్లిళ్లయి అత్తగారిళ్లకు పోయారు. ఇంక ఈయనను ఎవరు చూస్తారు అని బాధే సింది. నాది సినారెతో చాలా సన్నిహిత సంబంధం. సినారె 'ఆధునికాంధ్ర సాహిత్యము-సంప్రదాయము, ప్రయోగము' అనే అంశంపైన పిహెచ్‌డి చేశారు. ఆయన పిహెచ్‌డి గ్రంథం 300నుంచి 350 పేజీలుంటుంది. ఇది మొత్తం నేనే చేత్తో రాశాను. ఇప్పట్లా అప్పట్లో జిరాక్స్ మిషన్లు లేవు. కార్బన్ పేపర్లు పెట్టి రాశా. నేను శుద్ధ ప్రతి రాస్తే, అందులోని భాగాలను ఫెయిర్ చేసి ఎస్టీ రామారావు పత్రికలకు పంపేవాడు.

8 కిలోమీటర్లు నడిచి వెళ్లే వాళ్లం

మా ఊరికి వేములవాడ 8 కిలోమీటర్లు. అక్కడ టెంట్లు వేసి సినిమాలు చూపించేటోళ్లు. సినారె, మేము నడచుకుంటూ పోయి సినిమా చూసొచ్చేటోళ్లం. 'మల్లీశ్వరి' సినిమా అట్లా చూసిందే! ఇక, నేను వేములవాడలో చదువుకునే రోజుల్లో నాస్తిక సంఘం ఏర్పాటు చేశాం. ఇప్పుడు అదే వేములవాడ ఆలయ బ్రస్టు బోర్డు మెంబర్‌గా ఉన్న. ఎక్కడ దేవుడు లేడన్నో, అక్కడే దేవుడున్నడని నమ్మడం ఆశ్చర్యం.

ముగింపు ఆశాజనకంగా రాయాలి

ఇప్పుడు కథలు రాసే రచయితలు గ్లోబలైజేషన్ కథలని రాస్తున్నారు. కథల్లో ఊరు పాడయిపోయింది అనే ముగింపు ఇస్తున్నారు. కథల ముగింపు ఆశాజనకంగా రాయాలి.

-సుంకోజి దేవేంద్రాచారి

**నాకు నచ్చిన
నా కథ**

- గూడూరి సీతారాం

తండ్రీ, పెద్దకొడుకు కలసి వాళ్ళయింటి ప్రక్కనే చిన్నగుడిసెను వేస్తున్నారు. నడిపికొడుకు రంగడు దీర్ఘాలో చనల్లో మునిగిపోయి పాత గుడిసె ముందు కూర్చున్నాడు. అప్పుడే ఊళ్ళోనుండి వస్తున్న భార్య కనిపించగానే పాలిపోయిన రంగని ముఖంలో అప్రయత్నంగా చిరునవ్వు తోణికింది. “మా అందల్లో లచ్చే నయం. అది చేసినంత పని మేమెవ్వరం సెయ్యలేం. అందానికి అందం ఉంది, తెలివికి తెలివి ఉంది.” కొంచెం దూరాన తల్లి పొరుగింటావిడతో మాట్లాడుతుంటే విని మరీ సంతోష పడ్డాడు రంగడు. ఇందరు ఇన్నిమాటలు అంటున్నా, అందరు అన్ని పనులు చేసి పెడుతున్నా రంగని కెందుకో ఏమో బాధగానే ఉంది. ఉండదు మరీ! యిరువై ఏండ్లు ఆ యింట్లో పెరిగినాడు. వాళ్ళతో కలిసి తిరిగినాడు. ఈ రోజు వేరే పోతున్నాడు. బిచ్చగాళ్ళలో ఈ ఆచారం ఉంది. కోడలు కాపరానికి రాగానే కొడుకు వేరే ఇంట్లో ఉండి వాళ్ళ సంపాదనమీద వాళ్ళే బ్రతకాలి. అందుకే వాళ్ళలో పిల్లలను చిన్ననాటి నుండే వెంట తీసుకపోయి బిచ్చమెత్తడం నేర్పుతారు. పిల్లవాళ్ళనే పంపి బిచ్చమెత్తక రమ్మంటారుకూడా!

రంగడు కొత్తకాపరం పెట్టినాడు. లచ్చికి కాపురాన్ని గుట్టుగా నడిపించాలన్న సంగతి బాగా తెల్లు. వాళ్ళకు ఆస్తి అంటూ ఏమీలేదు. ఒక ఊరంటూ ఉంటేగా భూమి బుట్టా, యిల్లా గిల్లా ఉండేది. ఎక్కడ పొట్టబోసుకోవడానికి అనువుగా వుంటే అక్కడికే వెళ్లిపోతారు. రంగని పాలుకు వచ్చినవి రెండు పాత కుండలు. ఒక కమ్మకోత కత్తి, రెండు అంబలిపోసుకునే బుర్రలు, రెండు బిచ్చ మెత్తుకునే కమ్మజోలెలు. ఈ ఆస్తితోనే రంగడు కాపురాన్ని మొదలు పెట్టినాడు. వాడు ప్రాద్దంతా ఒక్క బిచ్చమెత్తడానికే పోడు. ప్రాద్దన్నేలేచి ఈదులవైపు వెళ్ళి కమ్మగోసి తెస్తాడు. భోజనపు సమయానికి వాడి పూర్తి కూడును అడుక్కొమ్మ కుంటాడు. సాయంకాలానికి ఎండ్రికాయలో, చేపలో పట్టడానికి వెళ్లతాడు. వాటిని ఊళ్లో అమ్ముతాడుకూడా! అప్పుడప్పుడు మందుచెట్లను త్రవ్వకొచ్చి నాలుగు పైసలు సంపాదించి తాళ్ళల్లకు వెళ్లి కల్లు త్రాగి వస్తాడు. పెండ్లానికి కూడా బుద్ధి పుట్టినప్పుడు ఓ బుంగడంత కల్లు తీసుకొస్తాడు. లచ్చికూడా ఒక నిమిషం వృథా చేయకుండా పని చేస్తుంది. మొగడు తెచ్చిన కమ్మతో చాపలు అల్లుతుంది. రోజుకు ఒకటి రెండు అల్లినవి అల్లినట్లు అమ్మివేస్తుంది. వేళకు వెళ్ళి తనకూ, తనమగనికి సరిపోయేంత గంజిని, గడుకను అడుక్కొస్తుంది. వాళ్ళిద్దరికీ సరిపోగా మిగిలిన గంజిని, గడుకను అత్తకుగానీ, మరెవ్వరికిగానీ లేకపోతే కుక్కలకు గానీ వేస్తుంది.

వాళ్ళ కాపురం చిలకా గోరెంకల్లా సాగిపోతుంది. లచ్చి బాగా పనిచేసి డబ్బును కూడబెట్టాలంటుంది. రంగడు ఎప్పుడయినా దుబారా ఖర్చుపెడితే కోప్పడుతుంది. అతడు ఆమెకు భయపడకున్నా తన సంపాదనతో వచ్చిన పైసలనన్నింటినీ భార్య వద్దే ఉంచుతాడు. ఆ గూడెంలో రంగని సంసారాన్ని చూచి అందరూ సంతోషపడుతారు.

వానకాలం దగ్గరపడజొచ్చింది. ఆ గూడెంలోని వారు ఒక్కొక్కరే వెళ్ళి పోతున్నారు, ఎవరి అదను వారుచూచుకొని. రంగని అన్న వెళ్ళి పోయినాడు.

ఇక మిగిలినవారు నలుగురయిదుగురు మాత్రమే ఉన్నారు. రంగడు కూడా ఎక్కడికయినా వెళ్ళిపోదామనుకున్నాడు. కానీ ఆవూరు విడిచిపెట్టి పోవడం యిష్టంలేదు. ఆ ఊళ్ళోనే ఎక్కడయినా ఒక కాపు నాశ్రయించి కొట్టము చూచుకోవాలనుకున్నాడు. వాని తండ్రి కూడా పోవడానికి తయారయినప్పుడు రంగని మనసంతా కలికలి అయి పోయింది. ఈ జీవితములో మళ్ళీ కలుసుకుంటామోలేదో అని బాధ పడ్డాడు. ఆ బాధనోర్వలేక తండ్రితో పోవటానికే రంగడు ముల్లెమూట కట్టినాడు. కానీ ఆశించిన ఆశ్రయం ఆ ఊళ్ళోనే లభించింది. ఇక రంగడు అక్కడే స్థిరపడిపోయినాడు గుండెను రాయిచేసుకొని.

ఇప్పుడు నా అన్న వాళ్ళు లేరు. ఆ ఊళ్లో అక్కడక్కడ వున్న కొట్టాలల్లో ఎక్కడెక్కడినుండో క్రొత్తవాళ్ళు వచ్చి వున్నారు. రంగడు తన పనేమిటో అది చూసుకుంటున్నాడు. సంపాదనేమీ లేదు. సంపాదించిన డబ్బుల్లో నుండి చిల్లిదమ్మిడి కూడా తీయడం లేదు. రోజూ అడుక్కొస్తున్న గంజి, అంబలితోనే కాలం గడుపుతున్నారు.

వాడు పెళ్ళాన్ని ఒక్కనాడు కూడా తప్పత్రాగొచ్చి కొట్టలేదు. చాలా అన్యోన్యంగా నాలుగు చేతులు కలిపి సంసారం చేస్తున్నారు. ఇట్లా వాళ్ళు కాపురం చేస్తుండగా ఒకరోజు పోలీసులు వచ్చి రంగని పట్టుక పోయినారు. లచ్చికి కొండ నెత్తిమీద పడ్డట్టుయింది. మ్రాన్నడిపోయి గుడిసెముందు ఆ రాత్రికి రాత్రంతా కూర్చుండిపోయింది. అక్కడ తనకు తెలిసిన తన కులం వాళ్ళెవ్వరూ లేరు. ఇక ఏం చేయాలో తెల్యలేదు. తన మొగన్ని వాళ్లెందుకు పట్టుకుపోయినారో ఎంత ఊహించినా ఆమె ఊహకు తట్టలేకపోయింది.

మామవద్దకు పోదామన్నా లచ్చికి వాళ్ళెక్కడుంటున్నారో తెల్యదు. లచ్చి పుట్టిన్నాటినుండి కూడా తనవాళ్ళ నెవరినీ పోలీసులు పట్టుకపోవడం ఎరగదు. ఊళ్ళోకి వెళ్ళి అడిగినా ఎవరికీ ఈ సంగతి తెల్యదన్నారు. ఎక్కడైనా దొంగతనం చేసినాడో ఏమో అన్నారోమాట. ఈ వార్త విన్న తరువాత సగం చచ్చిపోయిన

లచ్చిప్రాణం పైపైనే ఎగిరిపోయింది. ఇక తన మొగుడు కనిపించడేమోనని గజ గజ వణికిపోయింది. తను ఒంటరిగా ఎట్లా బ్రతకాలో ఊహించుకుని కడు పంతా చెరువు చేసుకొని ఏడ్చింది.

మూడు రోజులు గడిచిపోయినవి. లచ్చి కూడు కుమ్ములేక ఏడ్చింది. ఏడ్చి నట్లుగానే ఏడుస్తుంది. తన తల్లిగారింటికి పోదామన్నా వాళ్ళొక్క డంటున్నారో తెల్యదు. పోలీసులకు నా మొగనిమీదే అనుమానం రావాలా? ఇంకెవ్వరూ దొర కలేదా? పచ్చనికాపురంలో చిచ్చిపెట్టినారే? నేనేం కావాలి? నేనేట్లా బ్రతకాలి? లచ్చి అనేక విధాల ఊహించుకుంటూ కుమిలిపోయింది. లచ్చికి రంగన్ని ఎక్క డికి పట్టుకుపోయినారో కూడా తెల్యదు. ఎక్కడికైనా వెళ్ళి కనుక్కుందామన్నా ఆడది ఏం చేయగలుగుతుంది? మొగదిక్కులేని వారి గతి ఇంతేనా? అని తన్ను తను నిందించుకుంది.

నాలుగో రాత్రి ఇంటికొచ్చినాడు రంగడు. లచ్చికి పోయినప్రాణం లేచి వచ్చింది. మూడు రోజుల నుండి కూడులేక శోషవచ్చినట్లున్నా మొగన్ని చూడ గానే లేడిపిల్లలాగా గంతులేసింది లచ్చి. ఎన్నడో వడ్లు దంచబోతే వచ్చిన నూక లతో జావచేసి ముందు పెట్టింది. రంగని తలమీద తల ఆనించి కడుపునిండారా ఏడ్చింది. వాడు ఇంకేం ఫర్వాలేదని సముదాయించినాడు లచ్చిని.

రంగడు ఇక ఆ ఊళ్ళో ఉండలేక పోయినాడు. దొంగతనం చేయకున్నా ఊళ్ళో అందరూ 'దొంగ' అన్నారు. లేకపోతే పోలీసులు

ఊర్కేనే పట్టుక పోతారా? అన్నారు. పాపం, అతన్ని పోలీసులు అనుమానంతో పట్టుక పోయి ఒళ్ళంతా సున్నం సున్నం చేసినారు. లచ్చి రాత్రంతా ఉడుకు నీళ్ళతో కాసింది. వారం రోజుల్లోనే రంగడాఊరు విడిచి పట్టణం వెళ్ళి పోయి నాడు తన కాశ్రయమిచ్చిన కాపు కరకు మాటలను ఓర్పుకోలేక.

వొచ్చిన క్రొత్తలో ఏమీ బాగనిపించలేదు. ఇన్నాళ్ళూ కష్టపడి సంపాదించిన డబ్బులను వాడవలసి వచ్చింది. లచ్చి బాగా బాధ పడ్డది. మునుపటి ఊళ్ళో దొరికినంత బిచ్చం దొరకడం లేదిక్కడ. తన గూడెం నుండి బిచ్చమెత్తడానికి నాలుగైదు మైళ్ళు నడిచిపోవాలి. అంతదూరం నడిచి రావడం, పోవడం లోనే సంపాదించిన బిక్షం స్వాహా అయి పోతుంది.

పట్టణమంతా క్రొత్తగా ఉంది వాళ్ళకు. పైసలు సంపాదించడమే వొస్తుంది వాళ్ళకు కాని ఖర్చుపెట్టడం మాత్రం రాదు. పుట్టినప్పటి నుండి కూడా పైసలు పెట్టి వడ్లు మొదలైనవి కొనుక్కొని బ్రతుకవలసి వొస్తుందను కోలేదు లచ్చి. ఈ పాడుపట్నం వొచ్చిన్నుండి అవీ-యివీ తినాలనీ బుద్ధి కూడా పుడుతుంది. ఆ పల్లెటూళ్ళల్లో ఉండగా కలో గంజో దొరికేది కాని పైసలు మందులు వేస్తా మన్నా దొరకపోయేవి. కానీ ఇక్కడ ఎవరింటికి వెళ్ళినా ఓ పైసా - అణానో వేస్తారే కాని ఇంత వండుకుంది మాత్రం పడేయరు. అందుకే లచ్చి ఫుట్పాత్ మీద కూర్చొని అమ్మే ముసలమ్మ వద్ద బుడాలో, బజ్జీలో కొనుక్కొని కడుపు నింపుకుంటుంది. మొగుడికూడా తెస్తుంది.

రంగడా అంతే!

రోజులు గడిచినకొలది రంగనికి బిచ్చమెత్తడం బాగని పించలేదు. వచ్చే రైలుకు పోయే రైలుకు తీరికలేదు. రంగ నికి పైసలు రాకకేం తక్కువ లేదు. ప్రతి డబ్బాకు వెళ్ళి యాచిస్తాడు. క్రొత్తలో పాటలు పాడక పోయేవాడు కాని ఇప్పుడిప్పుడే పల్లెపాటలు చదువుకుంటూ బిక్షమెత్తుతు న్నాడు. ప్రొద్దంతా యాచిస్తే ఒకటో రెండో రూపాయలు

దొరకుతాయి. అన్నం తినాలంటే రూపాయి కావాలి. సంపాదించిందంతా ఖర్చుపెడితే పెళ్ళాం కోప్పడు తుంది. రంగడు కూడా చిరుతిండ్రకు అలవాటు పడ్డాడు. ఉడుకుడుకు చాయెలు త్రాగి పూటలకు పూటలు గడపడం నేర్చుకున్నాడు.

వాళ్ళిద్దరి జీవితాల్లో క్రమక్రమంగా మార్పులొచ్చినవి. ఇద్దరూ సాయం కాలానికి ఇల్లు చేరుకుంటారు. రంగనికన్నా కొంచెం ముందే లచ్చివచ్చి వంట వండుతుంది. ఇద్దరూ తింటారు. వర్షం పడ్డ నాడు రాత్రంతా జాగారం చేయాలి. అట్లాంటి కొంపలు కూడా లేకుండా బజార్లవెంట కూడా కొంతమంది బ్రతుకుతారు.

ఆనాడు పెందరాలే తిరిగి వొచ్చినారు. ఇద్దరి ఆదాయము లెక్కపెడితే ఆరు రూపాయల వరకు పోగయింది. చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. తమ యందు లక్ష్మి ప్రసన్నమయిందని సంతోషపడ్డారు. తెల్లవారి బిక్ష మెత్తడానికి వెళ్ళితే హాలి పైసలు చెల్లవన్నారు. ఒకవేళ ఎవరయినా దానం చేస్తే తీసుకోకూడదని తెలిసింది భార్యభర్తలకు. పాపం రాత్రి డబ్బు, జ్ఞాపకానికి రాగానే ముఖంలో నెత్తురుచుక్క లేకుండా పోయింది. లోలోనే ఏడ్చుకున్నారు. రంగడు వెంటనే ఇంటికి పరుగెత్తుకువచ్చి పెండ్లాం దాచిన డబ్బునంతా వెదకినాడు. రంగడు వెదుకుతుండగానే ఆదర బాదర లచ్చివొచ్చింది. ఇద్దరు కలిసి ఇన్నాళ్ళు సంపాదించిన డబ్బునంతా నూటికి ముప్పయి రూపాయల నష్టంతో కల్లార్లను తెచ్చుకున్నారు.

ఆ రాత్రంతా రంగనికి నిద్రపట్టలేదు. బిచ్చమెత్తుతుండగా అప్పుడప్పుడు యువకులన్నమాటలు చెవుల్లో గింగురైతిపోయినవి. ఆ రాత్రంతా యోచనా నిమగ్నడయినాడు. తెల్లవారిలేస్తూనే ఏదో నిశ్చయాని కొచ్చినట్టు కనిపించినాడు. "ఏమేవ్! ఈ పైసలతో ఒక రిక్షా కొంటాను. యెధవబిచ్చ మెవడెత్తుతడే! రాజోలే రోజుకు అయిదారు రూపాయలు సంపాదించొచ్చు. ఏమంటవే" రంగడు తన అభిప్రాయాన్ని పెండ్లాంకు చెప్పినాడు.

లచ్చికిదేం బాగనిపించలేదు. చేతిలోనున్న పైసలను నాశనం చేసు కోవడం తప్ప మరేం లేదనిపించింది. రిక్షాలు నడిపిస్తే శరీరం కూడా తొందరగా పాడయిపోతుందని కూడా వింది. ఇంకెట్లా ఒప్పుకొంటుంది. ససేమిరా వొద్దంది లచ్చి. రంగడు మాత్రం వినలేదు. కొంటానంటే కొంటానన్నాడు. ఈ రూపాయలనగా ఒక నెలలో సంపాదించి పెడుతానన్నట్లు మాట్లాడినాడు.

రంగడు రిక్షాను కొన్నాడు. కొన్ని రూపాయలు తక్కువబడితే రిక్షా కొనాలనే సలహానిచ్చిన మిత్రుడే అప్పు రూపాయలను కూడా ఇప్పించినాడు.

నెత్తురున్న మనిషి కాబట్టి రాత్రనక, పగలనక, ఇక్కడికనక, అక్కడికనక తిరుగుతున్నాడు రిక్షాతో రంగడు. పగలు తిండికి తప్పితే మరెప్పుడూ ఇంటికి రాడు. రాత్రి ఎప్పుడో అందరూ పడుకొన్న తరువాత వస్తాడు. మళ్ళీ మబ్బు

పల్లెటూరివాడు పట్నం పోతే..

ఈ కథ ఎందుకు రాసినానంటే, సంచార జీవనం చేసే టోట్ల రోజు పొద్దుగాన లేస్తూనే బిచ్చమెత్తుకునేదానికి వస్తరు. వాళ్లు చాపలు అల్లుతనే ఉంటరు. బిచ్చమడుగుతనే ఉంటరు. మాట్లాడుకుంట, నడుచుకుంట పోతాన్నే అల్లుతనే ఉంటరు. నాకది బలే ఆశ్చర్యమేసింది. ఒగతన్ని ఆపి 'ఎంది మీ సంగతి' అడిగిన. వోళ్ల సంగతులన్నీ తెలుసుకున్నె. వోళ్లకు పెళ్లి కాగానే భార్యతో వేరే ఇంట్లో ఉండాలె. ఇండ్లయితే లేవు. వాళ్లకు జాగలు, గుడిసెలు లేవు. అప్పటికి ఇంకా పట్టణం వాసన రాలె. మాకు సిరిసిల్ల 20 కిలోమీటర్లు. మా ఊర్లో 2000 జనాభాలో 200 మంది కూడ వేరే ఊరు చూసి ఎరుగరు. పల్లెటూరి వాడు పట్నం పోతే ఏమయింది అనేది కథ.

-గూడూరి సీతారాం

9247523085

ఉండగానే వెళ్ళిపోతాడు. లచ్చి ఎప్పటివలెనే బిచ్చ మెత్తుతుంది. రంగడు సంపాదించినదాంట్లో చిల్లర కర్చులకు పోగా రెండో మూడో రూపాయలను లచ్చి వద్దే ఉంచుతున్నాడు.

నెల అయిపోగానే అప్పు తీర్చాలనుకున్నాడు రంగడు. మొత్తం ఇవ్వకున్నా, సగమో, పావో, పరకో ఇవ్వాలనే నిశ్చయించుకున్నాడు. కాని తానొకటి తలిస్తే ప్రకృతొకటి చేసినట్లు నెలాఖరు తేదిన రంగని రిక్షాను పోలీసులు పట్టుకొన్నారు. రూలు విరుద్ధంగా దీపం లేకుండా నడిపిస్తున్నావని. ఏదో రెండు మూడు రూపాయలిస్తే అయిపోతుందను కున్నాడు. కానీ అంతటితో ఆ పీడ వదిలిపోలేదు. ఈ కేసు పోలీసుల చేతుల్లో నుండి ఇనస్పెక్టర్ల చేతుల్లోకి పోయింది. పద్దె దులనుండి పాతిక యాభై దాక వెళ్ళిపోయింది లంచం. నెత్తురు వడిపి నిద్రనక, అలసటనక సంపాదించిన అంతడబ్బును ఒక్క నిముషంలో నీళ్ళల్లో పోసినట్లు పోసినాడు. లచ్చి కలకలమంది. చెప్పితే వింటేనా అని తిట్టింది. ఏడ్చింది.

రోజులు గడుస్తున్నా కొలది రంగనికి రిక్షా మిత్రులు పెరిగిపోతున్నారు. సంపాదించిన దాంట్లో తరుగు బాగానే అవుతుంది. మిత్రుల వల్ల సిగిరేట్లు, పానులు, చాయెలు అలవాటైనవి. అప్పుడప్పుడూ అందరూ కలిసి సినిమాలకు కూడా వెళ్ళేవారు. లచ్చి రంగన్ని ఒక కంట కనిపెడుతూనే ఉంది. ఆ రిక్షా వొచ్చిన్నాడే అది అనుకొంది లేని అలవాట్లనన్నింటినీ రిక్షా తెచ్చి పెడుతుందని. అక్కడికి ఎన్నోసార్లు చెప్పి చూచింది. చెప్పినప్పుడు రంగడు ఔనొనని తలూపేవాడు. కాని ఇంట్లో నుండి కాలు బైట పెడితేనే అన్నీ మరచిపోయే వాడు. ఈ లోకమే వేరుగా ఉండేది వాడికి.

ఇప్పుడు రంగడు పాత చోటలేడు. పట్టణానికి ఓ కోనలో మురికిపేటలో ఉన్నాడు. అక్కడంతా రిక్షా వాళ్ళే. అందరూ అద్దె ఇళ్ళలోనే ఉన్నారు. లచ్చి బిచ్చ మెత్తడం మానేసింది. బోళ్ళు తోమడానికి ఓ చోట కుదిరింది. ఉదయ సాయం కాలాలూ అట్లా నాలుగిండ్లలో పని చేస్తుంది.

సంపాదన ఎంత ఉంటే ఏముంది. ఎంత చెట్టుకు అంత గాలియట. ప్రతి వస్తువు కొనడమేనాయె. లచ్చి తన జన్మలోనేకాక తన అమ్మమ్మ జన్మలో కూడా కట్టెలుకొని ఎరగడు. కాని లచ్చి కొంటుంది. ఎక్కడైనా ఏరుకొద్దామన్నా వీలేదు. లచ్చికంతా సంకటంలో పడ్డట్టు అనిపించింది. ఇదేం బ్రతుకురా బాబు అని బాధపడ్డది. రంగడు మాత్రం పట్టణపు భ్రాంతిలో పడిపోయినాడు. ఇక జీవితమంతా ఇక్కడే గడపాలనే నిశ్చయంతోనే రిక్షాను కొన్నాడు.

లచ్చికి చాలా రాత్రి తెలివైంది. ఇంకా మొగడు ఇంటికి రాలేదు. రోజూ ఈ పాటికి వచ్చేవాడే కాని ఈరోజెందుకు రాలేదని ఆలోచిస్తుంది. దీపం వెలిగించింది. చాలాసేపు రంగనికొరకు ఎదిరిచూచింది. తను తిని భర్త కోసం ఉంచిన అన్నంను చూసింది. ఎప్పుడో కుక్కలు తినిపోయినవి. గుండె గుభిల్లుమంది. మొగడెంత ఆకలితో వొస్తాడోనని బెదిరిపోయింది. లచ్చి అట్లాచూస్తుండగానే రంగడు గడపలో కాలుబెట్టినాడు. కాలు బెడుతూనే తూలి కూలిపోయినాడు. అమాంతంగా లచ్చి రంగనిమీద పడ్డది. ఒళ్ళంతా పుణికి చూసింది. మెల్లిగా లేబట్టి పడక బట్టల్లో పడుకోబెట్టింది. రంగడిట్లా ఎందుకైనాడో లచ్చికి అర్థం కాలేదు. కొంతసేపైన తరువాత వాంతులు చేసుకొన్నాడు. లచ్చికప్పుడు పూస గుచ్చినట్లర్థమైంది. త్రాగినదంతా వాంతిచేసుకొన్నాడు. లచ్చి ఆ దుర్వాసనను భరించలేక పోయింది. తన మొగుడు ఎంత కల్లు త్రాగినా కక్కుకోడు. వాసన కూడా వేరే విధంగా ఉంది. ఇదేదో క్రొత్తదనుకుంది. పెద్దలను చంపుకున్నంత దుఃఖం పొందింది లచ్చికి. రంగడు రోజురోజు కిట్లా చెడిపోతాడని ఆమె కలలో కూడా అనుకోలేదు. కాళ్ళకు, చేతులకు గాయాలు తగిలినవి. నెత్తురునంతా తుడిచి తడిసున్నం పెట్టింది లచ్చి. ఏ తెల్లవారకముందో కాని నిద్రపోలేదు.

లచ్చి తెల్లవారి చెప్పితేనే కాని ఇందతా తెల్యదు రంగడికి. రాత్రి జరిగిన

దంతా భార్య చెపుతుంటే చేటంత ముఖం మొంటంత అయింది. ఛీ... ఛీ... అలాంటిపని కలలో కూడా చేయకూడదనుకుని చెంపలు వాయింతు కొన్నాడు రంగడు.

అప్పులవాడు వచ్చి డబ్బో... డబ్బుని పీక్కుతింటున్నాడు. అనరాని మాట లన్నీ అంటున్నాడు. రంగనికేం వానికెన్నడూ అప్పిచ్చిన సేటు కనిపించలేదు. వచ్చిన కష్టమంతా లచ్చికే. దాన్ని ఏమేమో అంటాడు. మానముంటే వారం తిరక్కముందు నా డబ్బు నాకు పడెయ్యండని గొంతుమీద కూర్చుంటాడు. లచ్చి ఎన్నిసార్లని బొంకుతుంది. తన బ్రతుకులో అప్పులవాళ్ల గురించియే తెల్య దాయె రంగడు రాగానే నెత్తిన నోరెట్టుకొని చెపుతుంది లచ్చి. కాని రంగడేమీ లక్ష్యపెట్టకుండానే, సరే చూద్దాం అని వెళ్ళిపోతాడు. మధ్యన వచ్చింది లచ్చికి మాత్రమే. రోజూ సంపాదిస్తున్న రూపాయల నేంచేస్తున్నాడో లచ్చికి మాత్రం తెల్యదు. ఇప్పుడు రంగడు సంపాదించిన డబ్బులను తన దగ్గరే ఉంచు కొంటున్నాడు. అవసరముంటే నాలుగో అయిదో ఇచ్చి లెక్కడుగుతున్నాడు. లచ్చి ఎంత గుట్టుగా కాపురం నడపాలనుకున్నా రద్దిపాలై పోతూ ఉంది. ఆనాడు సేటు వస్తే 'ఆయన్నే అడుగు'మని కచ్చితంగా చెప్పివేసింది. ఇంటి కిరాయదారుకూడా అలాగే చెప్పింది.

చాలా రాత్రివరకు సేటు రంగని ఇంటిముందే కూర్చున్నాడు. పదకొండు గంటలైనా రంగడు రాలేదు. ఇంట్లోకి కేకవేసి 'మర్యాదగా చెప్పుతున్నానమ్మా. రేపు పైకం కట్టకపోతే దావా వేయక మానను' అని బెదిరించి వెళ్ళిపోయానాడు. సేటూ అట్లా వెళ్ళగానే రంగడు వచ్చినాడు. ఇంట్లో కాలుబెడుతూనే అగ్గిబుక్కి నాడు. 'రండా' అంటూ సిగవెంట్రుకలు పట్టినాడు. త్రాగిన వాసన గప్పుగప్పున కొడుతుంది. లచ్చి విడిపించు కోడానికి ప్రయత్నం చేసింది. రంగనికి మన్ను మిన్ను కనిపించడం లేదు. గజగజ వణుకుతూనే 'అన్నం తింటావా?' అన్న లచ్చి మాట పూర్తిగాక ముందే రంగడు దబదబా నాలుగుతన్ని 'వెంటనే ఇంట్లో నుండి పొమ్మ'ని గర్జించినాడు. లచ్చి ఎత్తేసుకొస్తున్న దుఃఖాన్ని కడుపులోనే అదిమి పట్టు కుంది. కుక్కిన పేనులాగా ఓ మూలకు కూర్చుంది లచ్చి. రంగని కండ్లు జ్యోతుల్లా వెలుగుతున్నాయి. ముఖమంతా నెత్తురితో చిందులు త్రొక్కుతూంది.

ఇప్పుడు రంగడు ఒక్కొక్కసారి వారం రోజుల వరకు కూడా ఇంటికి రావడం లేదు. లచ్చికి బ్రతకడమే బరువైంది. తనేం తప్పుచేసిందని అట్లా బాధ పెడుతున్నాడు. వేశకు కూటికింట్లో గింజలు లేకున్నా పోరు పెట్టడం లేదు. నీవెందుకిలా త్రాగుతున్నావని అడగలేదు. ఎందుకిలా బాధిస్తున్నాడు వాడు. లచ్చికేమీ అర్థం గాలేదు. ఊరుగాని ఊరికి వచ్చింది. ఊ అంటే తన్ని అవతలికి నూకి పారేసేట్లున్నాడు రంగడు.

లచ్చికి బలే కష్టమొచ్చింది. ప్రాద్దంతానేమో అప్పులవాళ్ళ బాధ. రాత్రంతా నేమో మగనితో బాధ. పాపం ఎలక్ట్రిక్ తీగకు అంటుకొన్న పక్షిలా విలవిల కొట్టు కొంటుంది లచ్చి. ఆమె బ్రతుకల్లా తెల్లవార వలసి వచ్చింది. మగనితో దెబ్బలు తిని తిని మోటుబారిపోయింది శరీరం. రాసి రంపాన పెడుతున్నాడు. యమ లోకముంటే ఇదేనేమోననని అనుకొంటుంది పాపం అమాయకజీవి లచ్చి.

ఆనాడు రంగడు పెందలకడనే ఇంటికి వచ్చినాడు. రంగడు మూల మలుపు తిరుగుతుండగానే ఎవడో మగవాడు తన ఇంట్లో నుండి బయటికి రావడం కళ్ళారా చూచినాడు. ఒక్కసారే కాళ్ళక్రింద భూమి బ్రద్దలై పోయినట్లు తోచింద తనికి. కండ్లలో నిప్పులు చెరిగినవి. ఒళ్ళంతా కోపంతో కంపరమెక్కింది. గడ పలో కాలుబెట్టగానే అద్దం ముందు కూచొని బొట్టుబెట్టుకుంటున్న లచ్చి కని పించింది. అగ్నికి వాయువు తోడైనట్టు తన అనుమానానికి ఈ అలంకరణ సరి పోయింది. రంగడు మన మనిషిగాకుండా అయిపోయానాడు. లచ్చిని అలిసి పోయేదాకా కొట్టినా రంగనికి కసి తీరలేదు. అది ఎంతమొత్తుకున్నా, కాళ్ళ మీద పడి ఎంత ప్రాధేయపడినా విడువలేదు. రంగడు నానాబూతులను తిట్టినాడు. నమ్మినందుకు మోసం చేసినావని నిందించినాడు. అతని నిషా అంతా క్షణంలో కర్పూరంలా హరించుకుపోయింది. ఇంట్లో ఇక ఒక్క క్షణం ఉండలేక పోయ నాడు. వెంటనే బయటికి వచ్చి రిక్షా తీసుకొని వెళ్ళి పోయానాడు రంగడు.

తన భార్య ఇంత పనిచేస్తుందని కలలో కూడా ఊహించుకోలేదు రంగడు. "తన ప్రాణమేనేనని భావించిన లచ్చి ఇట్లా చేస్తందా? అబ్బ పట్నం ఎల్లాంటి వాళ్ళని ఎట్లా మార్చివేస్తుంది". రంగడు యోచిస్తూ పోతున్నాడు పిచ్చివానిలాగా.

**ఈడు... జోడు ... అందం... విశ్వర్యం
కళ్యాణం ... కాకతీయ!**

కాకతీయ మ్యరేజస్ ప్రై. లిమిటెడ్.

103, 109 & 203, విజయశ్రీ అపార్ట్ మెంట్స్, చర్లస్ వెమక,
అమీర్ పేట్, హైదరాబాద్. 500 073.
ఫోన్: 040-23747777 . 9391999999

FREE online Registration &

Free search

www.kaakateeya.com

www.telugumarriages.com

www.kannadamarriages.com

www.tamilmarriages.com

అమీర్ పేట్

కూకట్ పల్లి

దిల్ షుభ నగర్

విజయవాడ

గుంటూరు

తెనాలి

విశాఖపట్నం

రాజమండ్రి

కాకినాడ

ఖమ్మం

ఒంగోలు

నల్లూరు

తిరుపతి

కర్నూలు

(చెన్నయ్) టి. నగర్

బెంగుళూర్

సేలం

మధురై

వెల్లూరు

తిరుచి

పాండిచ్చేరి

ఈరోడ్

ఏలూరు

చెన్నయ్ (అన్నానగర్), చెన్నయ్ (పోర్ట్), (చెన్నయ్) తాంబరం, జయపూర్, కొయంబత్తూరు.

ఇంతట్లో కారు హారను వినిపించింది. మరో క్షణంలో ఏమైపోయిందో రంగనికి తెల్యదు. కాని ఆ రాత్రి ఆస్పత్రిలో తెలిసింది కారు తన రిక్షాకు టక్కరయిందని.

తెల్లవారి భార్య వచ్చింది. కాని రంగడు లచ్చికి ముఖం చూపించలేదు. ఆమె ఎవతో అన్నట్లుగానే మెలగినాడు. ఆమె తన భార్య అన్నమాటనే మరచి పోయినట్లున్నాడు. నిజంగా లచ్చికి అప్పుడు కండ్లలో ఎన్ని సురంగంలు ఉప్పొంగినాయో తెలియదు. ఎన్ని అగ్నిపర్వతాలు హృదయంలో భగ్గుమ న్నాయో తెలియదు. ముఖం మీద, చేతుల మీద, కాళ్ళ మీద పూయబడిన సున్నపు మరకలతో వచ్చి రంగని కాళ్ళమీద పడ్డది లచ్చి. తన తప్పేమీలేదని, తన్నెందుకిట్లా శిక్షిస్తున్నావని ఏడుస్తూ అడిగింది. కాని రంగడేమీ మాట్లాడ లేదు. నీరసంగా వైరాగ్యంతో కూడిన ఒక చిన్న నవ్వును నవ్వినాడు అంతే!

లచ్చిగుండె బేజారెత్తిపోయింది. ఈయన అసలు ఇన్నాళ్ళు తనతో కాపురం చేసిన రంగడేనా అనే అనుమానం కలిగింది. ఇంతగా ఒక్కసారే ఎట్లా మారిపో యినాడో అంతుచిక్కలేదామెకు.

రంగనికి తెలివి వచ్చింది. సాయంత్రానికికల్లా కళ్ళు నులుముకున్నాడు. తన ముందు నిల్చున్నది తన భార్యనా? తను నిన్న చీల్చివెండాడిన లచ్చి యేనా? ఎందుకంత అనుమానం కలిగింది? వాడు రోజూ పైసల కొరకు వొస్తు న్నాడని చెపితే నేను వినిపించుకున్నానా? లచ్చికి తను ఇష్టం లేకపోతే చావుము ఖంలో ఉన్న నా దగ్గరికి ఆ దెబ్బలతోనే ఎందు కొస్తుంది? యోచనా తరంగాల్లో తరలిపోయానాడు రంగడు. వాడి కళ్ళముందు తళుక్కున ఏదో మెరసిపో యింది. అప్రయత్నంగా కళ్ళలో కన్నీరు దుమికింది.

కాళ్ళతో తన్నివేసిన లచ్చిని దగ్గరకు రమ్మని కళ్ళతో సైగచేసినాడు రంగడు. కాటికిపోనున్న లచ్చి ప్రాణం లేచివచ్చింది.

- ప్రవంతి, జనవరి 1957